

bejder paa en enkelt bestemt Plet af Landet — jeg indrømmer ganske vist, at det er den mest betydende Plet i Landet — vilde det være rimeligt, at man tog al skyldig Hensyn til, at der uden for Kjøbenhavn lever en Befolkning, der daglig lider under Savnet af tidssvarende Samfærdselsmidler, og at man ikke ved Fremme af det foreliggende Forslag stillede større Krav til Statskassens Midler, end at der ogsaa i en nær Fremtid kan blive taget Hensyn til ny Statsbaneanlæg i det store jernbanetomme Rum i Jylland.

N. Andersen: Den overordentlig store Udvikling, som navnlig den sidste Snes Aar har medført i Jernbanetrafikken Verden over, har gjort det til en stor og ganske overordentlig kostbar Opgave rundt omkring i Landene at ordne Banegaardsforholdene, særlig i de store Millionbyer. Der er, som paavist af de foregaaende Talere, rundt omkring i Europa i de senere Aar anlagt Banegaarde, som koste et Utal af Millioner. Ja, de, der staa udenfor og se paa disse Anlæg og af og til besøge enkelte af dem, komme uvilkaarlig til at spørge sig selv: Er det ikke efterhaanden blevet en Slags Sport blandt de store Jernbaneteknikere at anlægge større og større, kostbarere og kostbarere Banegaarde, er det ikke blevet et Slags Kapløb at komme til de størst mulige Udgifter til Banegaardens Anlæg i de store Byer? Jeg spørger kun. Men jeg fortsætter Spørgsmaalet. Hvis det er saa, bærer ikke det Forslag, der ligger paa Tingets Bord, noget Præg af, at vi ere komne ind paa den samme Sport? Er ikke den kolossale Tilvækst i Udgifterne til Ordningen af de kjøbenhavnske Banegaardsforhold saa enorm, at vi have Grund til at spørge, om det virkelig ogsaa er Nødvendigheden, der betinger alle disse Udgifter og denne Stigning. Jeg skal i saa Henseende med nogle faa Ord minde om, hvad de fleste af os kunne erindre, men som rimeligvis en stor Del af Tingets Medlemmer ikke have brudt sig om at undersøge eller have glemt. Jeg skal ganske kort referere, hvad der er passeret den sidste Snes Aar herhjemme med Hensyn til Kjøbenhavns Banegaards Udvikelse.

Det første i økonomisk Henseende alvorlige Forslag, der kom frem, var Resultatet af en Kommission, der blev nedsat i 1878. Kommissionen fremkom ikke direkte med noget Forslag, men Forslaget blev udarbejdet af de sjællandske Statsbaner og indsendt til Regeringen. Dette Forslag medførte en samlet Udgift af 16,875,000 Kr. Man stejlede, figurlig talt, over denne Sum. Resultatet blev, at der intet skete. Regeringen nedsatte en ny Kommission af 8. Marts 1886. Denne Kommissions Betænkning gik ud paa, at Banegaardsordningen ved Kjøbenhavn vilde medføre en Udgift til tekniske Arbejder og til Grunderhvervelser af i alt 26,250,000 Kr. Denne Plan er rimeligvis ogsaa faldet den daværende Regering for Brystet, idet der først for 10 Aar siden, nemlig i 1892, fremkom et Forslag, der gik ud paa en Bevilling af i alt 23,975,000 Kr. til tekniske Arbejder ved Kjøbenhavns Banegaards Udvidelse og 7,200,000 Kr. til Grunderhvervelse, altsaa i alt 31,175,000 Kr. Jeg vil spørge ærede Medlemmer, der sade for 10 Aar siden her i Tinget, om der var mere end ganske enkelte, maaske kun en enkelt af Medlemmerne, der med god Villie og frisk Mod turde være gaaet med til den kolossale Udgift for at udvide Kjøbenhavns Banegaard? Jeg tvivler om det. Saa gjorde man imidlertid noget andet. Man gjorde noget fra den paagældende Ministers Side — vi huske det jo alle — det var meget klogt gjort af ham, et ret ejendommeligt Skaktræk, idet man paa en Gang kastede los og slog fuldstændig om med Hensyn til Regeringens Stilling til private Baneanlæg. Ærede Medlemmer ville erindre, at den daværende, for øvrigt udmærket dygtige Minister havde hidtil staaet aldeles urokkelig fast paa, at Statens Tilskud til private Baneanlæg maatte kun være henholdsvis 80,000 og 20,000 Kr. pr. Banemil, eftersom de paagældende private Baneanlæg vare af en større eller mindre almindelig Betydning for Landet, plus Del i Grunderhvervelse. Pludselig kastedes der om, der kom Tilbud fra Regeringens Side om, at for Fremtiden skulde Statskassen bære Halydelen af samtlige Udgifter til private Baneanlæg, uanset hvorledes de private Baner laa. Det var overmaade klogt for